

OBSAH

ÚVOD.....	XV
PREDHOVOR K DRUHÉMU AMERICKÉMU VYDANIU	XVIII
PREDHOVOR OD MUDR. ŠUBU K SLOVENSKÉMU VYDANIU	XIX
POĎAKOVANIA	XXI
1 ÚVOD	1
▪ ZMENA U DETÍ A ADOLESCENTOV	1
▪ PREHLAD DIAGNÓZ	2
<i>Použitie DSM-IV pre deti a adolescentov .....</i>	2
<i>Komorbidity .....</i>	3
▪ PREHLAD LIEČBY	4
▪ LITERATÚRA	5
▪ ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	5
2 VYŠETRENIE A PLÁN LIEČBY	7
▪ VYŠETRENIE	7
<i>Využívanie viacerých zdrojov informácií .....</i>	8
<i>Anamnéza od rodičov .....</i>	8
<i>Interview s pacientom .....</i>	8
<i>Hodnotenie rodiny .....</i>	11
<i>Štandardizované diagnostické metódy .....</i>	13
<i>Vyšetrenie somatického stavu .....</i>	14
<i>Školské hodnotenie .....</i>	14
<i>Psychologické testovanie .....</i>	15
▪ PLÁNOVANIE LIEČBY	15
▪ SPÄTNÁ VÄZBA	16
▪ LITERATÚRA	19
▪ ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	19

3	PORUCHY OSI I ZVYČAJNE PRVÝKRÁT DIAGNOSTIKOVANÉ V RANOM DETSTVE, DETSTVE ALEBO ADOLESCENCII: PORUCHY SO ZNÍŽENOU POZORNOSŤOU A S RUŠIVÝM SPRÁVANÍM.....	21
▪	PORUCHA SO ZNÍŽENOU POZORNOSŤOU/HYPERAKTIVITOU .	22
	<i>Klinický popis</i>	22
	<i>Epidemiológia</i>	25
	<i>Komorbidita</i>	25
	<i>Etiológia</i>	25
	<i>Priebeh a prognóza</i>	27
	<i>Vyšetrenie</i>	28
	<i>Diferenciálna diagnóza</i>	29
	<i>Monitorujúca liečba</i>	30
	<i>Liečba</i>	32
▪	PORUCHA SPRÁVANIA (CONDUCT DISORDER).....	36
	<i>Klinický popis</i>	36
	<i>Epidemiológia</i>	38
	<i>Komorbidita</i>	38
	<i>Etiológia</i>	40
	<i>Priebeh a prognóza</i>	42
	<i>Vyšetrenie</i>	43
	<i>Diferenciálna diagnóza</i>	44
	<i>Liečba</i>	44
▪	PORUCHA OPOZIČNÉHO VZDORU (ODD).....	47
	<i>Klinický popis</i>	47
	<i>Epidemiológia</i>	48
	<i>Etiológia</i>	48
	<i>Priebeh a prognóza</i>	49
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	49
	<i>Liečba</i>	50
▪	LITERATÚRA.....	50
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA.....	52
4	INÉ PORUCHY OSI I, ZVYČAJNE PRVÝKRÁT DIAGNOSTIKOVANÉ V RANOM DETSTVE, V DETSTVE ALEBO V ADOLESCENCII.....	53
▪	SEPARAČNÁ ÚZKOSTNÁ PORUCHA.....	53
	<i>Klinický popis</i>	53
	<i>Epidemiológia</i>	55
	<i>Etiológia</i>	55
	<i>Priebeh a prognóza</i>	55
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	56

	<i>Liečba</i>	57
▪	PORUCHY PRÍJMU POTRAVY V ÚTLOM A DETSKOM VEKU	59
	<i>Pika</i>	59
	<i>Ruminácia v útlom detstve</i>	60
▪	TOURETTOVA PORUCHA A INÉ TIKOVÉ PORUCHY	62
	<i>Klinický popis</i>	62
	<i>Epidemiológia</i>	63
	<i>Komorbidity</i>	63
	<i>Etiológia</i>	63
	<i>Priebeh a prognóza</i>	64
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	65
	<i>Liečba</i>	66
▪	PORUCHY VYLUČOVANIA	67
	<i>Funkčná enkopréza</i>	67
	<i>Funkčná enuréza</i>	70
▪	SELEKTÍVNY MUTIZMUS	73
	<i>Klinický popis</i>	73
	<i>Epidemiológia</i>	73
	<i>Etiológia</i>	74
	<i>Priebeh a prognóza</i>	74
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	74
	<i>Liečba</i>	75
▪	REAKTÍVNA PORUCHA PRÍCHYLNOSTI V ÚTLOM ALEBO VČASNOM DETSKOM VEKU	75
	<i>Klinický popis</i>	75
	<i>Epidemiológia</i>	76
	<i>Etiológia</i>	76
	<i>Priebeh a prognóza</i>	76
	<i>Vyšetrenie</i>	77
	<i>Diferenciálna diagnóza</i>	77
	<i>Liečba</i>	77
▪	LITERATÚRA	78
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	79
5	„DOSPELÉ“ PORUCHY, KTORÉ SA MÔŽU ZAČÍNAŤ V DETSTVE ALEBO V ADOLESCENCII	81
▪	PORUCHY PRÍJMU POTRAVY	81
	<i>Mentálna anorexia</i>	81
	<i>Mentálna bulímia</i>	87
▪	PORUCHY SÚVISIACE SO SUBSTANCIAMI	90
	<i>Klinický popis</i>	90

	<i>Epidemiológia</i>	90
	<i>Etiológia</i>	92
	<i>Priebeh a prognóza</i>	92
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	93
	<i>Liečba</i>	94
▪	SCHIZOFRÉNIA	95
	<i>Klinický popis</i>	95
	<i>Epidemiológia</i>	96
	<i>Etiológia</i>	96
	<i>Priebeh a prognóza</i>	96
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	96
	<i>Liečba</i>	98
▪	PORUCHY NÁLADY	99
	<i>Klinický popis</i>	99
	<i>Epidemiológia</i>	100
	<i>Etiológia</i>	100
	<i>Priebeh a prognóza</i>	100
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	101
	<i>Liečba</i>	102
▪	ÚZKOSTNÉ PORUCHY	103
	<i>Fóbie</i>	104
	<i>Generalizovaná úzkostná porucha</i>	107
	<i>Posttraumatická stresová porucha</i>	110
	<i>Obsedantne - kompulzívna porucha</i>	113
	<i>Panická porucha</i>	115
▪	PORUCHA POHLAVNEJ IDENTITY	117
	<i>Klinický popis</i>	118
	<i>Epidemiológia</i>	118
	<i>Etiológia</i>	119
	<i>Priebeh a prognóza</i>	119
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	120
	<i>Liečba</i>	120
▪	PORUCHY SPÁNKU	120
	<i>Vyšetrenie ťažkostí spojených so spánkom</i>	120
	<i>Dyssomnie</i>	121
	<i>Parasomnie</i>	125
▪	PORUCHY PRISPÔSOBENIA (ADAPTAČNÉ PORUCHY)	128
	<i>Klinický popis</i>	128
	<i>Epidemiológia</i>	128
	<i>Etiológia</i>	128
	<i>Priebeh a prognóza</i>	129

	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	129
	<i>Liečba</i>	130
▪	LITERATÚRA	130
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	133
6	VÝVINOVÉ PORUCHY	135
▪	MENTÁLNA RETARDÁCIA	135
	<i>Klinický popis</i>	135
	<i>Epidemiológia</i>	135
	<i>Komorbidity</i>	135
	<i>Etiológia</i>	137
	<i>Priebeh a prognóza</i>	140
	<i>Vyšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	141
	<i>Liečba</i>	142
▪	PERVAZÍVNE VÝVINOVÉ PORUCHY	143
	<i>Autistická porucha</i>	143
	<i>Aspergerova porucha</i>	149
▪	ŠPECIFICKÉ VÝVINOVÉ PORUCHY	149
	<i>Epidemiológia</i>	149
	<i>Etiológia</i>	150
	<i>Poruchy učenia</i>	150
	<i>Porucha pohybových zručností</i>	152
	<i>Komunikačné poruchy</i>	153
	<i>Zajakavosť</i>	155
▪	LITERATÚRA	157
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	157
7	ŠPECIÁLNE KLINICKÉ SITUÁCIE	159
▪	NALIEHAVÉ SITUÁCIE	159
	<i>Vyšetrenie a prvé ošetrovanie</i>	159
	<i>Suicídium</i>	162
	<i>Týranie dieťaťa</i>	165
	<i>Nekontrolované správanie</i>	170
▪	ZMENY V RODINE	172
	<i>Rozvod a nové manželstvo</i>	172
	<i>Telesné ochorenie u rodičov alebo súrodencov</i>	175
	<i>Smrť člena rodiny</i>	176
	<i>Adopcia</i>	177
	<i>Pracujúci rodičia</i>	178
▪	GRAVIDITA V ADOLESCENCIÍ	179
	<i>Demografia</i>	179

	<i>Matka</i>	179
	<i>Dieťa</i>	180
	<i>Intervencie</i>	180
▪	OBEZITA	180
	<i>Klinický popis</i>	180
	<i>Epidemiológia</i>	181
	<i>Etiológia</i>	181
	<i>Priebeh a prognóza</i>	181
	<i>Výšetrenie a diferenciálna diagnóza</i>	181
	<i>Liečba</i>	181
▪	TELESNE CHORÉ DETI A ADOLESCENTI	183
	<i>Vývinové faktory v reakcii na akútne ochorenie, hospitalizáciu</i> <i>a chirurgický zákrok</i>	183
	<i>Chronické ochorenie</i>	185
	<i>Dodržiavanie liečby</i>	187
	<i>Liečba</i>	187
▪	DETI PSYCHICKY CHORÝCH RODIČOV	189
	<i>Riziká a odolnosť</i>	189
	<i>Intervencie</i>	190
▪	LITERATÚRA	191
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	192
8	PSYCHOFARMAKOLÓGIA	193
▪	ŠPECIÁLNE VÝCHODISKÁ PRE DETI A ADOLESCENTOV	193
	<i>Všeobecné princípy</i>	193
	<i>Vývinová toxicita</i>	193
	<i>Indikácie a dávkovanie</i>	194
	<i>Výsledok</i>	195
	<i>Dodržiavanie liečby</i>	196
	<i>Etické problémy</i>	196
▪	STIMULANCIÁ	197
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	197
	<i>Začiatok liečby a jej pokračovanie</i>	199
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	203
▪	ANTIDEPRESÍVA	204
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	204
	<i>Začiatok liečby a jej pokračovanie</i>	207
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	211
	LÍTIUM CARBONICUM	213
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	213
	<i>Začiatok liečby a jej pokračovanie</i>	214

	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	215
▪	NEUROLEPTIKÁ	216
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	216
	<i>Začiatok a pokračovanie liečby</i>	218
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	220
▪	MALÉ TRANKVILIZÉRY, SEDATÍVA A HYPNOTIKÁ	222
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	222
	<i>Začiatok liečby a jej pokračovanie</i>	223
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	223
▪	ANTI-KONVULZÍVA	223
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	223
	<i>Začiatok a pokračovanie liečby</i>	224
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	224
▪	ANTI-HISTAMINIKÁ	225
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	225
	<i>Začiatok a pokračovanie liečby</i>	225
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	225
▪	ANTI-PARKINSONIKÁ	226
▪	KLONIDÍN A GUANFACÍN	226
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	226
	<i>Začiatok liečby a jej pokračovanie</i>	227
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	227
▪	PROPRANOLOL	228
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	228
	<i>Začiatok a pokračovanie liečby</i>	228
	<i>Riziká a vedľajšie účinky</i>	228
▪	LITERATÚRA	229
▪	ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	235
9	PSYCHOSOCIÁLNE TERAPIE	237
▪	KOMUNIKÁCIA S DEŤMI A ADOLESCENTAMI	238
▪	VZDORUJÚCE DIEŤA ALEBO ADOLESCENT	238
▪	TYPY INDIVIDUÁLNEJ PSYCHOTERAPIE	239
	<i>Psychoanalýza</i>	239
	<i>Psychodynamicky orientovaná terapia</i>	240
	<i>Podporná terapia</i>	240
	<i>Časovo ohraničená terapia</i>	240
	<i>Iné modely terapie</i>	241
▪	RODIČOVSKÉ PORADENSTVO	241
▪	BEHAVIORÁLNA TERAPIA	242
	<i>Indikácie a účinnosť</i>	243

<i>Tréning rodičovského zvládania</i>	243
<i>Modifikácia správania v triede</i>	244
▪ RODINNÁ TERAPIA	244
<i>Rola rodiny v liečbe</i>	244
<i>Rodinná terapia</i>	245
SKUPINOVÁ TERAPIA	247
<i>Indikácie</i>	247
<i>Technické úvahy</i>	248
<i>Vývinové problémy</i>	250
▪ KOMPLEXNÉ SLUŽBY	251
▪ HOSPITALIZÁCIA A ÚSTAVNÁ LIEČBA.....	251
<i>Indikácie</i>	251
<i>Súčasť liečby</i>	252
▪ DENNÁ LIEČBA	253
▪ DOPLŇUJÚCE SPÔSOBY LIEČBY	254
<i>Špeciálne edukačné pobyty</i>	254
<i>Zotavenie</i>	254
<i>Pestúnska starostlivosť</i>	255
<i>Rodičovské podporné skupiny</i>	256
▪ LITERATÚRA	256
▪ ODPORÚČANÁ LITERATÚRA.....	256
APPENDIX A: KNIHY PRE RODIČOV	259
▪ ZVLÁDANIE DETSKÉHO SPRÁVANIA.....	259
▪ PSYCHIATRICKÉ PORUCHY	259
<i>Úzkosť</i>	259
<i>Porucha so zníženou pozornosťou s hyperaktivitou</i>	259
<i>Autizmus</i>	260
<i>Depresia</i>	260
▪ PSYCHIATRICKÁ MEDIKÁCIA.....	260
APPENDIX B: KNIHY A BROŽÚRY V SLOVENČINE A ČEŠTINE SÚVISIACE S DETSKOU A DORASTOVOU PSYCHIATRIOU – PRE PROFESIONÁLOV, RODIČOV ALEBO DOSPIEVAJÚCICH	261
SLOVO NA ZÁVER Z ASPEKTU SITUÁCIE V SR	269
INDEX.....	271